

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

PARLIMEN KEEMPAT BELAS PENGGAL KEEMPAT MESYUARAT KEDUA

KANDUNGAN

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M. 17]:

- Perancangan Bagi Menghadapi Masalah Banjir Yang Berlarutan di Alor Gajah, Melaka
  - YB. Datuk Seri Mohd Redzuan bin Md Yusof (Alor Gajah)

(Halaman 1)

- Masalah Habitat Gajah Yang Terancam
   Mengganggu Penduduk Ulu Tiram dan Sungai
   Tiram Parlimen Tebrau
  - YB. Tuan Steven Choong Shiau Yoon (Tebrau) (Halaman 5)

MALAYSIA KAMAR KHAS PARLIMEN KEEMPAT BELAS PENGGAL KEEMPAT MESYUARAT KEDUA

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

Rabu, 24 November 2021

[Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Mesyuarat]

<u>UCAPAN DI BAWAH USUL</u> BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)

Perancangan Bagi Menghadapi Masalah Banjir Yang Berlarutan di Alor Gajah, Melaka

2.34 ptg.

Datuk Seri Mohd Redzuan bin Md Yusof [Alor Gajah]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Untuk makluman, salah satu kes aduan banjir yang telah saya terima adalah masalah banjir di jalan utama Paya Datuk, Alor Gajah, Melaka.

Pada 19 September 2021, saya telah mengadakan lawatan ke lokasi banjir setelah menerima aduan sering berlaku banjir di kawasan tersebut. Banjir sedalam 1.2 meter yang berlaku sejak beberapa tahun yang lalu telah mengakibatkan kerosakan harta benda, rumah ibadat dan rumah-rumah sekitarnya. Kejadian banjir di Durian Tunggal dan Gadek yang kerap berlaku hampir dua kali seminggu apabila tiba musim hujan sangat membebankan penduduk-penduduk dengan anggaran kerugian berjumlah jutaan ringgit keseluruhannya.

Sebagai wakil rakyat yang bertanggungjawab di kawasan Parlimen Alor Gajah, saya ingin membangkitkan masalah banjir yang sering dihadapi oleh penduduk-penduduk sekitar Alor Gajah. Masalah ini bukanlah baharu malahan sudah terjadi lebih 30 tahun lamanya dan menjadi semakin kerap sejak beberapa tahun kebelakangan ini oleh sebab tiada perancangan yang menyeluruh dan membenarkan pembangunan dan pembinaan yang baharu.

Memetik kepada Bajet 2022, Kerajaan Persekutuan melalui kementerian berkaitan memperuntukkan sejumlah RM450 juta bagi melaksanakan pelbagai inisiatif keindahan alam semula jadi dan kepelbagaian biodiversiti negara termasuk projek pemuliharaan alam seperti mengatasi banjir di Melaka. Sebahagian ini akan menjadi pembaziran sekiranya masalah banjir ini tidak diselesaikan secepat yang mungkin.

Kalau dianggarkan selama lima penggal atau lebih daripada 25 tahun, perkara ini sering dibangkitkan. Kerajaan selalu memberikan bantuan apabila bencana seperti ini berlaku. Kalau dianggarkan daripada segi kos, melibatkan kerugian harta benda, ia lebih lagi melampaui kos untuk membina itu sendiri.

2 KKDR.24.11.2021

Jadi, kerajaan perlu mengambil perhatian perkara ini dengan serius. Susulan daripada itu, saya ingin mencadangkan kepada Kementerian Alam Sekitar dan Air agar bekerjasama dengan kementerian-kementerian yang berkaitan untuk menangguhkan sebarang kerja-kerja pembangunan buat sementara waktu dan memberi sepenuh perhatian menyelesaikan krisis banjir di Alor Gajah, Melaka.

Mengikut praktis yang saya faham, di negara-negara yang membangun, dalam setiap perancangan pembangunan memerlukan 100 tahun *Storm Plan* untuk memastikan *Flood Mitigation Plan* atau perancangan tambatan banjir ini diserahkan secara menyeluruh di mana pihak yang bertanggungjawab perlu mempunyai anggaran kebarangkalian kejadian ribut berlaku atau hujan lebat berlaku dalam mana-mana tahun tertentu untuk memberi ruang kepada pelan mitigasi banjir yang menyeluruh.

Maka dengan ini, saya memohon pihak kementerian agar memberi sepenuh perhatian terhadap krisis banjir dengan menangani beberapa kerenah birokrasi. Contohnya, saya bersedia sebagai Ahli Parlimen untuk memperuntukkan sedikit perbelanjaan untuk membina tebatan banjir itu? Akan tetapi, oleh sebab kerenah birokrasi – kita telah memohon contohnya, kepada majlis daerah, sebab ia melibatkan perancangan keseluruhan daripada negara iaitu jalan-jalan Persekutuan.

Maka, ada rintangan, ada kekangan untuk kita melaksanakan projek itu. Secara jangka pendek, saya mohon sekiranya kita hendak melaksanakan secara keseluruhan Rancangan Tebatan Banjir, saya memohon supaya tempat yang disebutkan tadi, yang selalu berlaku banjir dimudahcarakan supaya saya boleh membelanjakan sedikit daripada NGO sekalipun ataupun peruntukan Parlimen untuk menangani masalah ini dalam jangka masa yang pendek, spesifik untuk kawasan yang saya sebutkan tadi. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

2.38 ptq.

Timbalan Menteri Alam Sekitar dan Air [Dato' Mansor bin Othman]: Boleh, Tuan Yang di-Pertua saya mohon keizinan untuk membuka pelitup muka?

Tuan Yang di-Pertua: Ya, sila, sila.

Dato' Mansor bin Othman: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Alor Gajah. Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) mengambil berat dan peduli akan masalah banjir yang berlaku di kawasan Parlimen Alor Gajah.

Lanjutan daripada apa Yang Berhormat bangkitkan, berdasarkan rekod JPS sepanjang tahun 2021, sehingga 15 November tahun ini, terdapat dua kali kejadian banjir yang direkodkan di daerah Alor Gajah. Kejadian banjir yang terkini adalah pada 1 November 2021. Kejadian banjir ini berlaku berikutan air sungai yang telah melimpahi tebing atau kombinasi faktor limpahan tebing sungai, kapasiti perparitan tidak mencukupi dan aliran balik dengan izin, *backflow* yang disebabkan aras sungai yang tinggi ketika hujan lebat hingga melebihi *outlet* perparitan.

Kejadian banjir pada 1 November 2021 di DUN Durian Tunggal, melibatkan kawasan di Bukit Tambun, Kampung Padang Keladi, Simpang Garing Durian Tunggal, Taman Seri Tuah Permai, Durian Tunggal, Taman Murai, Durian Tunggal dan Pekan Durian Tunggal. Banjir yang berlaku adalah disebabkan hujan

lebat di kawasan hulu Sungai Durian Tunggal, kawasan lebuh Sungai Udang, Paya Rumput, Alor Gajah di sekitar Ayer Keroh serta seluruh kawasan Durian Tunggal.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, kawasan yang berkenaan dengan banjir ini adalah merupakan kawasan rendah dan ia berhampiran dengan sungai, parit dan tanah yang sebahagiannya melalui lot-lot tanah hak milik persendirian. Kawasan ini juga merupakan laluan sungai utama dari *upstream* iaitu Sungai Tebong, Sungai Batang Melaka dan Sungai Kemuning.

Kesemua adalah merupakan hulu sungai dari sebelah Negeri Sembilan. Kejadian ini menyebabkan limpahan air Sungai Durian Tunggal dan Sungai Padang Keladi. Purata kedalaman kawasan yang terkesan akibat banjir ini adalah kira-kira 0.3 hingga satu meter. Hujan maksimum tiga jam yang direkodkan di Stesen Ladang Lendu adalah 97 milimeter dan tempoh kala ulangan bagi hujan maksimum tiga jam adalah lima tahun *Average Recurrence Interval* (ARI).

Untuk makluman, kategori bacaan keamatan hujan yang melebihi 60 milimeter dalam sejam bagi kawasan ini dikategorikan sebagai hujan yang sangat lebat. Untuk makluman Yang Berhormat, bagi kejadian banjir yang berlaku di jalan utama Paya Datok, Alor Gajah, Melaka adalah disebabkan oleh saiz faktor lintasan parit yang melintasi jalan raya bersaiz kecil dan berada pada kedudukan yang lebih tinggi daripada saliran sedia ada menyebabkan air tidak dapat mengalir dengan sempurna ketika hujan yang lebat.

Total lintasan tersebut adalah di bawah tanggungjawab Jabatan Kerja Raya, Melaka. Manakala, bagi kejadian banjir di kawasan Durian Tunggal dan Gadik adalah disebabkan oleh keadaan sungai sempit dan berliku serta keadaan ban sungai yang rendah. JPS menghadapi kesukaran untuk menjalankan kerja-kerja penyelenggaraan sungai kerana ia tidak mempunyai rizab penyelenggaraan.

Bagi tindakan jangka panjang, Jabatan Pengaliran dan Saliran telah melaksanakan tiga projek Rancangan Tambatan Banjir yang dalam peringkat prapelaksanaan melibatkan Parlimen Alor Gajah dengan sasaran mengurangkan risiko banjir seperti berikut:

- (i) bagi Projek RTB Alor Gajah Fasa 1 yang direka bentuk dengan tahap perlindungan sehingga 50 tahun ARI dijangka seramai 1,275 penduduk terselamat dari banjir dan seluas 262.76 hektar kawasan akan bebas daripada banjir; dan
- (ii) manakala Projek RTB Sungai Melaka Fasa 1 yang direka bentuk dengan tahap perlindungan sehingga 50 tahun ARI dijangka dapat mengurangkan kawasan risiko banjir seluas 1,500 hektar dari keseluruhan kawasan lembangan Sungai Melaka kepada 200 hektar dan mengurangkan bilangan mangsa banjir iaitu seramai 10,000 orang mangsa banjir di kawasan sekitar: dan
- (iii) bagi Projek Menaik Taraf Kolam Tebatan Banjir Krubong-Durian Tunggal pula, yang direka bentuk dengan tahap perlindungan sehingga 50 tahun ARI, berupaya mengurangkan kawasan risiko banjir dengan anggaran daripada 1,900 hektar kepada 300 hektar, mengurangkan bilangan penduduk terjejas akibat banjir dengan anggaran daripada 15,000 orang kepada 1,000 orang dan

4 KKDR.24.11.2021

mengurangkan kedalaman banjir daripada 1.5 meter kepada 0.1 meter.

Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) melalui Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) juga memberi perhatian secara khusus mengenai isu pembersihan dan mengoptimumkan kapasiti saluran ataupun sungai sebagai langkah mitigasi jangka pendek melalui Program Pemuliharaan Sungai Untuk Mengurangkan Risiko Banjir Pelbagai Negeri.

Skop kerja yang terlibat di bawah program ini adalah kerja pengorekan sungai, muara sungai, pembinaan struktur hakisan tebing sungai, membuang kelodak, sampah, sisa pepejal, menaik taraf dan menyelenggarakan aset atau struktur kawalan banjir yang bertujuan mengurangkan risiko banjir. Di bawah program ini, KASA membantu Kerajaan Negeri Melaka dengan menyalurkan peruntukan sebanyak RM99,000 bagi melaksanakan lima kerja bagi mengurangkan risiko banjir di Parlimen Alor Gajah.

Manakala, di bawah butiran projek berskala kecil di bawah Inisiatif Program Strategik Memperkasa Rakyat dan Ekonomi (PEMERKASA) – Pemuliharaan Sungai Untuk Mengurangkan Risiko Banjir, sebanyak 18 kerja telah dilaksanakan dengan kos berjumlah RM1.5 juta untuk Parlimen Alor Gajah. Selain itu, KASA melalui JPS telah mengambil inisiatif membantu Kerajaan Negeri Melaka dengan menyalurkan peruntukan sebanyak RM786,199.60 bagi menyelenggarakan 33 unit kolam takungan banjir di kawasan Alor Gajah.

Sukacita juga dinyatakan di sini juga, punca-punca yang menyebabkan banjir ini adalah daripada pelbagai faktor. Selain daripada faktor semula jadi seperti keamatan hujan yang tinggi dalam masa yang singkat, faktor pembangunan seperti yang disebut Yang Berhormat tadi, yang tidak menurut kaedah dan amalan yang baik juga menyumbang kepada risiko banjir.

Sebagai contoh, pembangunan pemajuan tanah yang tidak mengikut kehendak Manual Saliran Mesra Alam (MSMA) terutamanya yang berkaitan dengan Pelan Kawalan Hakisan dan Kelodak (ESCP) boleh menyebabkan kejadian banjir berulang di kawasan-kawasan sebelah hilir meskipun terdapat Projek Tebatan Banjir yang dilaksanakan.

Bagi mengurangkan risiko kejadian banjir di kawasan pembangunan ini, KASA melalui JPS mengguna pakai Manual Saliran Mesra Alam (MSMA) sebagai garis panduan perancangan infrastruktur mesra alam yang memastikan pemaju membina saliran seperti kolam takungan banjir bertujuan mengurangkan aliran puncak supaya ia tidak membebankan sistem saliran di hilir. MSMA juga menggariskan reka bentuk infrastruktur saliran bagi Projek RTB dibuat berpandukan Pelan Guna Tanah yang dirancang berdasarkan Pelan Struktur Negeri dan Pelan Tempatan Daerah bagi sesuatu kawasan.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, JPS bersama Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) sentiasa bekerjasama memantapkan lagi mekanisme pematuhan ulasan saliran oleh JPS dalam proses permohonan kebenaran merancang bagi sesebuah pembangunan dalam sistem dengan izin, *One Stop Centre 3.0* (OSC).

Selain daripada itu, JPS juga akan mengaktifkan Program Ramalan dan Amaran Banjir (PRAB) di Alor Gajah. Program ini akan membangunkan model ramalan banjir bagi Sungai Melaka pada tahun 2022 dan dijangka siap beroperasi pada penghujung tahun 2023. Sistem ramalan banjir yang akan dibangunkan ini

akan berupaya meramal dan memberi amaran kejadian banjir semasa musim monsun seawal dua hari sebelum kejadian banjir berlaku.

Buat masa ini, terdapat tujuh buah stesen hidrologi sedia ada di kawasan Alor Gajah untuk mengumpul maklumat hujan dan mengesan banjir. Melalui perlaksanaan PRAB ini, 17 lagi stesen hidrologi akan dibina di kawasan Alor Gajah terdiri daripada stesen hujan, aras air, sukat luah, sejatan, kelembapan dan kamera. Dua buah stesen siren amaran juga akan dibina di lokasi yang strategik bagi memberi amaran banjir kepada penduduk sekitar.

Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Seri Mohd Redzuan bin Md Yusof [Alor Gajah]: [Bangun] Boleh tanya soalan?

Tuan Yang di-Pertua: Sebenarnya tidak boleh Yang Berhormat. Tapi, silakan.

Datuk Seri Mohd Redzuan bin Md Yusof [Alor Gajah]: Tidak boleh ya? Ini kerana, saya hendak sentuh soal kerajaan. Perkara ini, Tuan Yang di-Pertua, rancangan baik, itu tahniah. Cuma, pelaksanaan saya sebutkan kerenah birokrasi. Saya hendak secepat mungkin. Contohnya, perkara ini berulang. Jadi perlu kerjasama antara majlis daerah, JKR Melaka dan juga melibatkan jalan Persekutuan supaya kita boleh tangani isu tersebut secepat mungkin.

Kalau perlu, Ahli Parlimen membantu – contoh disebutkan di Kampung Paya Datok, kita tahu masalah saluran itu kecil, tetapi tempat takungan air itu besar. Jadi dari hulu ke hilir air tidak lari. Jadi, saya mohon supaya ini diberikan perhatian cepat, sebab masjid banjir, rumah banjir, orang jual pisang goreng pun banjir. Ini kerana, jalan itu tinggi, Yang Berhormat pun faham. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Mansor bin Othman: Okey, Tuan Yang di-Pertua. Saya ambil perhatian.

Masalah Habitat Gajah Yang Terancam Mengganggu Penduduk Ulu Tiram dan Sungai Tiram, Parlimen Tebrau

2.50 ptg.

Tuan Steven Choong Shiau Yoon [Tebrau]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri Tenaga dan Sumber Asli. Saya telah mengambil maklum aduan penduduk terhadap isu gajah yang berkeliaran di beberapa kawasan Ulu Tiram. Sebagaimana dilaporkan iaitu terdapat 30 ekor gajah yang disyaki tersesat atau terpisah daripada kumpulan gajah panti dan terdapat enam aduan terhadap kes ini.

Baru-baru ini di mana dua ekor gajah dipercayai berkeliaran dari Batu 14 setengah Sungai Tiram ke kawasan belakang Pusat Latihan Tempur Tentera Darat (PULADA) dengan melintasi Taman Perumahan Tiram Bandar Tiram.

Gajah (*Elephas Maximus*) merupakan salah satu daripada tiga spesies gajah yang masih tinggal. Spesies ini dianggap terancam dengan antara 25,600 dan 32,750 ekor yang masih hidup liar. Gajah cenderung berada di tepi air. Gajah

6 KKDR.24.11.2021

dianggap sebagai spesies kunci kerana impaknya terhadap alam sekitar termasuk ekologi dan aktiviti.

Pengurusan dan Ekologi Gajah Malaysia (MEME), sebuah pertubuhan bukan kerajaan mendapati bilangan populasi gajah di Semenanjung Malaysia semakin menurun disebabkan pelbagai jenis ancaman terhadap gajah. Habitat ini tidak mempunyai kawasan untuk membiak malahan semakin diancam kerana ada pihak yang memburu untuk mendapatkan keuntungan. Walau bagaimanapun, haiwan ini mula berkeliaran kerana tiada tempat yang selesa serta menjamin ekologi.

Haiwan ini juga mula mendapat perhatian media arus perdana kerana bilangan begitu banyak yang mengakibatkan kerosakan pada tanaman dan boleh menjejaskan keselamatan penduduk. Jabatan PERHILITAN telah datang melawat tempat kejadian tersebut atas sebab menerima aduan penduduk namun tiada solusi yang efektif dalam menangani isu ini seperti kerosakan pada tanaman menyebabkan penduduk tidak selesa dengan kehadiran haiwan tersebut.

Perkara ini akan menjadi serius sekiranya tiada langkah atau tindakan awal untuk memastikan haiwan peliharaan tidak dianiaya dan kerosakan tanaman serta keselamatan penduduk terjamin. Soalan saya ialah:

- (i) apakah tindakan kerajaan dalam memastikan penduduk yang menghadapi perkara ini dapat diselesaikan dan pada masa yang sama gajah-gajah dan hidupan liar lain mempunyai kawasan untuk membiak agar tidak mengganggu penduduk; dan
- (ii) sekiranya mereka akan ditangkap untuk ditempatkan di kawasan lain, adakah kawasan itu akan diwartakan supaya tiada gangguan daripada pihak mana-mana sehingga masalah yang disebutkan berulang.

Semoga permohonan ini dapat dipertimbangkan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Sekian, terima kasih.

2.54 ptq.

Timbalan Menteri Tenaga dan Sumber Asli [Datuk Ali anak Biju]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Tebrau kerana membawa isu gajah. Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Tenaga dan Sumber Asli melalui Jabatan Perlindungan Hidupan Liar dan Taman Negara (PERHILITAN) amat prihatin mengenai konflik gajah di kawasan Sungai Tiram.

Berdasarkan kepada pemantauan data pergerakan gajah oleh Jabatan PERHILITAN, gangguan gajah di kawasan ini adalah daripada pecahan kumpulan Gajah Panti yang tersesat dan hanya melibatkan dua ekor gajah. Kumpulan Gajah Panti adalah kumpulan gajah di kawasan Kota Tinggi yang terdiri daripada 30 hingga 40 ekor gajah yang sering berkeliaran di sekitar kawasan Kampung Mawai, Kampung Lukut, Felda Tenggaroh 2, Tanjung Sedili, Felcra Sungai Ara, Kampung Telok, Felda Lok Heng dan Kambau.

Sebagai langkah awal, Jabatan PERHILITAN Negeri Johor telah menjalankan pemantauan terhadap aduan gajah yang telah dibangkitkan oleh penduduk terjejas dan kawalan malam juga telah dijalankan di lokasi aduan. Isu ini sebenarnya telah selesai di mana dua ekor gajah yang tersesat tersebut telah

dihalau semula ke kawasan habitatnya yang asal. Walau bagaimanapun, sekiranya keadaan semakin serius, Jabatan PERHILITAN akan mengambil tindakan susulan dengan menjalankan operasi tangkapan dan memindahkan gajah-gajah yang tersesat ini ke habitat yang lebih bersesuaian.

Untuk menjawab soalan kedua, untuk pengetahuan Yang Berhormat, gajah yang menimbulkan konflik dan berjaya ditangkap akan dipindahkan ke habitat yang lebih luas dan sesuai seperti Taman Negeri Royal Belum, Taman Negara dan Taman Negara Endau-Rompin. Selain itu, kerajaan juga telah membangunkan Santuari Gajah Negeri Johor (*Johor Elephant Sanctuary-JES*) seluas 72.993 hektar bagi mengurangkan masalah konflik manusia dan gajah di negeri Johor. Kapasiti JES adalah sebanyak tujuh ekor di padok gajah dan kawasan padang ragut pula boleh menampung sehingga 30 ekor gajah.

JES merupakan kaedah penyelesaian jangka masa panjang bagi menangani masalah ancaman gajah-gajah liar di kawasan penduduk, pertanian dan komersial dengan kaedah menangkap pindah dan penempatan secara *in-situ* ke satu kawasan santuari gajah yang dilindungi di kawasan jajaran habitatnya dan boleh hidup harmoni dengan manusia dalam landskap ekologinya yang lengkap serta boleh menampung populasi gajah residen sedia ada.

Selain itu, JES berperanan untuk:

- (i) mengurangkan masalah ancaman gajah-gajah konflik dengan kaedah tangkap pindah dan penempatan secara in-situ di kawasan pelepasan yang ditetapkan;
- (ii) meningkatkan keupayaan *Managed Elephant Ranges* (MERs) melalui pengurusan habitat seperti mana ditetapkan dalam *National Elephant Conservation Action Plan* (NECAP); dan
- (iii) menyediakan peluang aktiviti ekopelancongan lestari yang mampu menjana ekonomi serta meningkatkan hasil pendapatan kepada masyarakat setempat.

Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat semua, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang, Khamis, 25 November 2021. *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh*, salam sejahtera.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.58 petang]